

Sayı : E-32661919-610-63
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

12.06/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 25/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1617845 sayılı yazınız.
b) 20/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1630082 sayılı yazınız.
c) 21/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1630684 sayılı yazınız.
ç) 26/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1634428 sayılı yazınız.
d) 28/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1636504 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/27022, İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/28043, Aydın Milletvekili Hüseyin YILDIZ'ın 7/28138, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/28140, Çanakkale Milletvekili Rıdvan UZ'un 7/28142 ve 7/28143, Kocaeli Milletvekili Nail ÇİLER'in 7/28148, Ankara Milletvekili Murat EMİR'in 7/28347, Adana Milletvekili Bilal BİLİCİ'nin 7/28348 ile Ordu Milletvekili Mustafa ADIGÜZEL'in 7/28457 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (49 Sayfa)

7/27022 GK 147
7/28043 GK 162
7/28138 GK 162
7/28140 GK 162

7/28142 - 28143 GK 162
7/28148 GK 162
7/28347 - 28348
7/28457

7/28143
GK 162

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ RIDVAN UZ'UN 7/28143 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler; Bakanlığımızın “<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>” internet adresinde yayınlanan Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim adlı yayında yer alan “1.1.a Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı” ve “2.1 Okulöncesi eğitim kurumlarının okul türlerine göre okul, şube, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı” başlıklı tablolarda yer almaktadır.

Türkiye’de eğitim hizmetlerine ayrılan kamu kaynakları, ülkenin sosyal kalkınma ve beşeri sermaye yatırımlarına verdiği önemin açık bir göstergesidir. 2024 yılı itibarıyla eğitime ayrılan kamu harcamalarının, toplam kamu harcamaları içindeki payı %10,7 olup, bu oran %10 olan OECD ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Bununla beraber Türkiye’de okul öncesi eğitime yönelik toplam harcamanın (kamu-özel) %78’ini kamu harcamaları oluşturmaktadır. Bu oran, kamu sorumluluğunun erken çocukluk eğitimi alanındaki ağırlığını ortaya koymaktadır. OECD ortalamasına (%86) yaklaşmakta olan bu oran, kamu eliyle yürütülen hizmetlerin erişilebilirliğini ve kalitesini artırma yönünde önemli bir gösterge olarak değerlendirilmektedir. Eğitim kurumlarına yönelik toplam harcamaların gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı ise %4,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, OECD ortalaması olan %4,9’a yakın bir seviyededir ve Türkiye’nin eğitim yatırımlarını sürdürülebilir şekilde artırma yönündeki çabalarının bir yansımasıdır.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti’nin ortak finansmanı ile uygulamaya konulan Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Artırılması Projesi 1 Kasım 2020’de başlamış ve 30 Kasım 2024 tarihinde uygulaması sona ermiştir. Projeye dezavantajlı çocuklar başta olmak üzere tüm çocukların erken çocukluk eğitimi hizmetlerine erişiminin ve sunulan eğitimin kalitesinin artırılması, erken çocukluk eğitimi hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesi hedeflenmiştir.

Projenin hedef gruplarını; erken çocukluk eğitimi (EÇE) hizmetlerine erişime sınırlı olan veya hiç erişimi olmayan en dezavantajlı 0-6 yaş aralığındaki çocuklar ve onların ebeveynler/bakıcıları ile okul öncesi öğretmenleri, okul müdürleri ve diğer EÇE hizmet sağlayıcıları oluşturmaktadır. Proje bütçesi 29.999.779 Euro olup proje; Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Bitlis, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Konya, Manisa, Mardin, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon ve Van olmak üzere 20 ilde uygulanmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır:

- Özellikle en dezavantajlı durumdaki 0-6 yaş arası çocuklar için EÇE hizmetleri yaygınlaştırılmıştır.
- Standartların iyileştirilmesi, programın güncellenmesi ve yeni materyaller geliştirilmesi yoluyla EÇE hizmetlerinin kalitesi artırılmıştır.
- Özellikle dezavantajlı ailelerin EÇE hizmetlerinin kalitesi ve değerine ilişkin düşünce ve tutumlarını olumlu yönde değiştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.
- Güncellenen EÇE mevzuatı aracılığıyla kaliteli EÇE hizmetlerine erişimin artırılmasını destekleyen bir öğrenme ortamı teşvik etmeye yönelik faaliyetler yürütülmüştür.

Şartları elverişsiz yerleşim yerlerindeki çocuklar başta olmak üzere tüm çocukların kaliteli okul öncesi eğitime erişimi için 2023-2024 eğitim öğretim yılından bu yana çağ nüfusu az olduğu için sınıf açılmayan yerleşim yerlerinde okul öncesi eğitime erişim modelleri

uygulanmaktadır. 2023-2024 eğitim öğretim yılında 10 ildeki 54 köyde 314 çocuk ve 19 gezici öğretmen ile bir öğretmenin birden fazla yerleşim yerine giderek oradaki çocuklara eğitim verdiği “Geçici Köy Ana Sınıfı Modeli”, 17 ildeki 249 köyü kapsayan 66 merkezde 1349 çocuk ile çocukların okul servisiyle taşınarak eğitim alındığı “Taşıma Merkezinde Ana Sınıfı Modeli” uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 2023-2024 eğitim öğretim yılında 700 adet “Benim Oyun Sandığım” materyal seti okulsuz yerleşim yerlerindeki çocuklara ulaştırılmış ve düzenli ev ziyaretleri ile çocukların gelişimine destek olunmuştur. Ders yılı içerisinde okula gidemeyen 10.036 çocuğun katılımıyla 2023-2024 eğitim öğretim yılı yaz döneminde esnek zamanlı bir uygulama olan yaz eğitimi uygulaması ücretsiz olarak yapılmıştır. 2024-2025 eğitim öğretim yılında Benim Oyun Sandığım Seti dağıtımı ve Geçici Köy Ana Sınıfı ile Taşıma Merkezinde Ana Sınıfı uygulamalarına devam edilmektedir.

Nüfusu az ve dağınık olan köy ve benzeri yerleşim yerlerinde okul öncesi eğitimde fırsat eşitliği sağlamak için Milli Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle, bir yerleşim yerinde ana sınıfı açılması için gerekli olan çocuk sayısı 10’ dan 5’ e düşürülmüştür. Böylece 2.000 köyde yaklaşık 20.000 çocuk eğitimle buluşmuştur.

Ayrıca, “Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Arttırılması Projesi” kapsamında özellikle erişimin az olduğu bölgelerde:

- 313 konteyner ile 626 okul öncesi eğitim sınıfı kurulumu
- 876 EÇE mobilyası ve eğitim materyali dağıtımı
- 100 HEM oyun odasına kırtasiye desteği dağıtımı,
- 20 belediye oyun odasına mobilya ve eğitim materyali dağıtımı,
- 1.000 set yaz anaokulu kırtasiye seti dağıtımı,
- 2.000 okula kırtasiye seti dağıtımı,
- 60.000 set hikâye kitabı basımı ve dağıtımı yapılmıştır.

Bunların yanında herhangi bir okula erişimi olmayacak oldukça zor noktalardaki kırsal yerlerdeki çocuklarımıza ev temelli okul öncesi eğitim sunmak için 5000 adet “Benim Oyun Sandığım” okul öncesi eğitim seti dağıtımı yapılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları’na göre okul öncesi öğretmenlik alanına kaynaklık eden lisans bölümleri aşağıdaki gibidir:

- Okul Öncesi Öğretmenliği
- Ana Okulu Öğretmenliği
- Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği
- Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği

Okul öncesi eğitimde aile katılımı eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu önemi gereği 2023 yılı Aralık ayından itibaren her ay aileler için bilgilendirici Aile Bülteni dergisi hazırlanmakta ve tüm ailelere ücretsiz ulaştırılmaktadır. Ayrıca ailelerin tatil döneminde çocuklarla daha etkili vakit geçirmesi için yarıyıl tatili ve ara tatiller için etkinlik kitapları hazırlanıp çocuklara ücretsiz olarak sunulmaktadır.

“Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Arttırılması Projesi” projesi kapsamında:

- Projenin sosyal medya kanalları aracılığıyla sosyal medya içerikleri paylaşılmış, sosyal medya hesaplarından yapılan paylaşımlar 150.000’in üzerinde izlenim, 110.000’in üzerinde erişim ve 7.000’in üzerinde etkileşim ortaya koymuş, proje için bir internet sitesi kurularak düzenli olarak güncellenmiş, 30 ilde açık hava kampanyası düzenlenmiştir.

- Erken çocukluk eğitimi hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla aile ve bakım verenlerin tutumlarını olumlu yönde değiştirmeye yönelik farkındalık artırma faaliyetleri düzenlenmiştir.
- Ailelerin ve hizmet sağlayıcıların, oyun yoluyla öğrenmede çocukları etkili bir şekilde yönlendirmeleri ve oyunun çocuk gelişimindeki rolü konusunda farkındalık artırma çalışmaları yürütülmüştür.
- 39 bölümlük çizgi film geliştirilmiş ve TRT EBA kanalı ile EBA üzerinden yayınlanmıştır.

Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı 5 yıllık perspektifle hazırlanmıştır. Plana göre; *“Amaç 1: Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek. Hedef 1.1: Temel eğitimde fırsat eşitliğini sağlayarak eğitime erişimi artırmaya yönelik iyileştirmeler hayata geçirilecektir.”* Biçiminde ifade edilen amaç ve hedefler eğitimde fırsat eşitliğini artırmaya yöneliktir.

Önümüzdeki dönem de uygulanması planlanan “Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Artırılması Projesi II” projesinin kapsamı ise aşağıda belirtildiği şekildedir:

3 ile 5 yaş aralığındaki tüm çocuklar için EÇE hizmetlerinin kalitesinin ve EÇE hizmetlerine erişimin artırılması amaçlanan projenin toplam bütçesi 8 milyondur. Projenin doğrudan sözleşme usulüyle UNICEF ile uygulanması planlanmıştır. Projenin gösterge niteliğindeki faaliyetleri aşağıda sunulmakta olup ilerleyen süreçte gerekli değişiklik ve eklemeler yapılabilecektir.

- 3-5 yaş grubu çocuklara yönelik alternatif esnek EÇE hizmet modellerinin yaygınlaştırılması.
- Hedef illerde 3-5 yaş grubu çocuklara yönelik alternatif esnek EÇE hizmet modellerinin sunulması
- Alternatif esnek EÇE hizmet modellerinin geliştirilmesi
- Erken öğrenimin kalitesini artırmak için EÇE personelinin bilgi ve becerilerle donatılması
- Okul öncesi eğitim kurumlarının EÇE mobilya ve malzemeleri ile desteklenmesi
- Hedef illerde EÇE personelinin bilgi ve becerilerinin artırılması amacıyla söz konusu personele eğitim verilmesi
- Öğretim ve öğrenim materyallerinin geliştirilmesi
- En hassas topluluklarda, ebeveyn ve toplumun EÇE hizmetlerine katılımının artırılması.
- Hedef illerde ebeveynlerin/çocukların bakımından sorumlu olanların EÇE hizmetlerine katılımının teşvik edilmesi
- Ebeveynlerin çocukların bakımından sorumlu olanların ebeveyn ve toplum faaliyetlerine katılımının teşvik edilmesi